การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบน

จากการดำเนินงานตามภารกิจของเทศบาลเมืองพนัสนิคม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบ และการปฏิบัติงาน ตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสียงการทุจริตได้ ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ การประเมินความเสี่ยงการทจริตจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potental) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล

วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อสร้างมาตรการในการป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต

๒. เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ

๓. เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ และสร้างความเชื่อมั่นในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงขององค์กร

๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๖๙ เทศบาลเมืองพนัสนิคมได้วิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงทุจริตในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงานในประเด็น ดังนี้

๑. ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

๒. ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เกณฑ์โอกาสเกิดทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิดการทุจริต (Likelihood)
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

/๒. เกณฑ์ผลกระทบ...

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
๕	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓. ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

หมายเหตุ : ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต = โอกาส x ผลกระทบ

สี	ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	ช่วงคะแนน
แดง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ คะแนนขึ้นไป
ส้ม	ความเสี่ยงระดับสูง	๑๐ - ๑๔ คะแนน
เหลือง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕ - ๙ คะแนน
เขียว	ความเสี่ยงระดับต่ำ	น้อยกว่า ๕ คะแนน

/การประเมิน...

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (Lxl)			ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต				มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
	Likelihood (L)	Impact (I)	Risk Score (Lxl)	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก			
ประเด็นที่ ๑ ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ										
๑.๑ มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติเพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	๓	๓	๙		✓			๑. ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ของหน่วยงาน ๒. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ๓. จัดทำคู่มือประชาชนสำหรับติดต่อบบริการ - ๔. มีช่องทางการแจ้งเบาะแสการทุจริตของหน่วยงาน ๕. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตของหน่วยงานให้ประชาชนทราบ	สำนักปลัดเทศบาล	ไตรมาส ๑ - ๒
๑.๒ การใช้ดุลพินิจที่ไม่โปร่งใส	๔	๓	๑๒			✓		๑. กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจให้ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร ๒. จัดให้มีระบบการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ ๓. ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน	ทุกส่วนราชการ	ไตรมาส ๑ - ๔

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (Lxl)			ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต				มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
	Likelihood (L)	Impact (I)	Risk Score (Lxl)	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก			
ประเด็นที่ ๑ ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ (ต่อ)										
๑.๓ ความล่าช้าในการพิจารณาอนุญาต	๓	๓	๙		✓			๑. พัฒนาระบบการติดตามและรายงานผลการพิจารณาอนุญาต ๒. กำหนดมาตรฐานการให้บริการและตัวชี้วัดความรวดเร็วในการพิจารณาอนุญาต ๓. ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	ทุกส่วนราชการ	ไตรมาส ๑ - ๔
๑.๔ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ยากลำบาก	๑	๓	๓	✓				๑. จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนอธิบายขั้นตอนและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติ/อนุญาต ๒. เผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางที่หลากหลายและเข้าถึงได้ง่าย (เช่น เว็บไซต์หน่วยงาน) ๓. ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	ทุกส่วนราชการ	ไตรมาส ๑ - ๔

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (Lxl)			ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต				มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
	Likelihood (L)	Impact (I)	Risk Score (Lxl)	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก			
ประเด็นที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่										
๒.๑ มีการเรียกรับผลประโยชน์จากเจ้าหน้าที่ในการบรรจุแต่งตั้งการโยกย้ายการเลื่อนตำแหน่งการพิจารณาความดีความชอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน	๑	๒	๒	✓				๑. กำหนดหลักเกณฑ์หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ๒. กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด หากมีการฝ่าฝืน ให้ดำเนินการลงโทษทางวินัยอย่างเป็นรูปธรรม ๓. มีช่องทางการแจ้งเบาะแสการทุจริตของหน่วยงาน ๔. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตของหน่วยงานให้ประชาชนทราบ	กองการเจ้าหน้าที่	ไตรมาส ๑ - ๔
๒.๒ การสรรหาและคัดเลือกที่ไม่โปร่งใส	๓	๒	๖		✓			๑. กำหนดคุณสมบัติและหลักเกณฑ์การคัดเลือกให้ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร ๒. จัดให้มีคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกจากหลากหลายฝ่าย ๓. เปิดเผยข้อมูลกระบวนการสรรหาและคัดเลือกให้สาธารณชนทราบ ๔. มีระบบการตรวจสอบและถ่วงดุลในการสรรหาและคัดเลือก	- กองการเจ้าหน้าที่ - คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือก	ไตรมาส ๑ - ๔

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (Lxl)			ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต				มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
	Likelihood (L)	Impact (I)	Risk Score (Lxl)	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก			
ประเด็นที่ ๓ ด้านการการจัดซื้อจัดจ้าง										
๓.๑ การล็อกสเปค	๔	๔	๑๖				✓	๑. กำหนดคุณสมบัติของพัสดุตามความต้องการใช้งานที่แท้จริง ๒. เปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการก่อนการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) ๓. ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาอย่างรอบคอบ	- คณะกรรมการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) - เจ้าหน้าที่พัสดุ	ไตรมาส ๑ - ๔
๓.๒ การสมยอมราคา (ฮั้วประมูล)	๓	๔	๑๒			✓		๑. ส่งเสริมการแข่งขันในการเสนอราคาอย่างเสรีและเป็นธรรม ๒. กำหนดมาตรการป้องกันการสมยอมราคา (เช่น การสุ่มตรวจเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลการเสนอราคา) ๓. มีช่องทางให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแจ้งเบาะแสการสมยอมราคาได้	- เจ้าหน้าที่พัสดุ - คณะกรรมการพิจารณาผลการเสนอราค	ไตรมาส ๑ - ๔

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (Lxl)			ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต				มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
	Likelihood (L)	Impact (I)	Risk Score (Lxl)	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก			
ประเด็นที่ ๓ ด้านการการจัดซื้อจัดจ้าง (ต่อ)										
๓.๓ การเรียกรับผลประโยชน์เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเป็นคู่สัญญา หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการเสนอราคา	๕	๓	๑๕				✓	๑. กำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๒. สร้างช่องทางการร้องเรียนที่เข้าถึงได้ง่ายและปลอดภัย ๓. บังคับใช้กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ๔. รณรงค์และปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่ต่อต้านการทุจริต	- หน่วยงานตรวจสอบภายใน - ผู้บริหารของหน่วยงาน	ไตรมาส ๑ - ๔
๓.๔ การบริหารสัญญาที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด	๒	๓	๖		✓			๑. กำหนดขั้นตอนและวิธีการบริหารสัญญาที่ชัดเจน ๒. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของคู่สัญญาอย่างสม่ำเสมอ - ควบคุมการเปลี่ยนแปลงสัญญาให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ	- เจ้าหน้าที่พัสดุ	ไตรมาส ๑ - ๔